

Serketin!

NIVISKARÄ kurd
Mehmed Uzun ro-
ja carsemä li
Istanbulä ji aliya
mehkema ewlehä

010406

devletä ve hat beraat kirin.

Her weha dohi xwediyä wesaxana ku kitäben Uzun ji hat beraat kirin. Endamä mehkemä tu deli neditin bona ku berhemän edebi yän Uzun wek xebateke terore bän hesibandin ü lewra ji dawa li diji wi ket.

Hem ji bopirozkirina serketinä hem ji ji bo nisandana ecebiya qanunän tirküyä, iro em bi zimanä qedexekiri; bi kurdi di-nivisinin.

Li Tirküyä ev niviseke qedexe ye. Eger ev teksta li Istanbulä di rojnamekide bihata wesandin, wä destdanina ser rojnamä ü li ser dawa vekirina. Car cara zimanä kurdi di hin kanalän tv, yän häremi ü li kasetän muzikä de tä bikar anin ku li ser kolanan tən firo-tin, lä hertim dikare bä rawestandin, top-kirin ü bi navä qanunä li ser dawa bä ve-kirin. Dersdayina kurdi yan ji li ser mafän kurda yän bo azadi ü serbestiyä nivisin, di-erkt sebebe ku dawa vebe ü ci bigire hemü

Mehmed Uzun

Foto: PELLE ERICSSON

caran ji dawa bi cezayä zinda-nä bi dawi tä.

Biryara mehekeme serketine-ke; ji bo mafänkurda yän ziman ü kultureke xweser, ji bo besa ciwakatirk ya ku dixwaze wela-tä wan perceyekji Ewropä ye ü ji bo dinya ku bi protesto ü bes-dariye zixt li ser Trkiyä kir.

Dawa li diji Uzun, ew ji sala 1977 a ü vir de li Swäd diji, bü pirseke suybolik bo tekiliya Tirküyä yä bi ra, YE. Dewleta Tirküyä nikari bü ji skandala-ke adil re bersiveke bide. Ku ji mehkemä biryareke cezaki-rinä derketa, wä xewna cazip

ya endametiya bihista bo demeke dūr ü diräj.

Bi dawi hatine vä krizä, divä Yekitiya Ewropayä li ser Tirküyä zixta xwe bidomine ku ka, rewsa minoritetan li Tirküyä bas be. Tirküyä li hemberä muhelefeta ku li diji fikra yekpari ye, dewleteke zordar e. Tirküyä divä niha bi hemü awayi nisan bide ku, ew li du; baweriya bingehin a Yekitiya Ewropayä ü dewleteke bi pirkulturi ü digel mafän mi-noritetan än garantikiri ve ye. Heta wä demä sinorä Ewropayä heta basürä behra marmarä ye.

Seger!

IONSDAGS friades den kurdiske författaren Mehmed Uzun av säkerhetsdomstolen i Istanbul.

010406

I går friades även hans för-läggare. Domstolens le-damöter fann inga bevis för att Uzuns skönlitteratur kan klassas som terror-verksamhet och åtalet lades ner.

I dag skriver vi på det förbjudna språket kurdiska för att fira segern, men också för att visa hur bisarr den turkiska lagstiftningen är.

I Turkiet är detta en förbjuden text. Om detta hade tryckts i en tidning i Istanbul hade tidningen beslagtogs och åtalats. Det kurdiska språket förekommer visserligen sporadiskt, i någon kurdisk lokal-tv-kanal och på musikkassetter som säljs på trottoarer, men de kan när som helst stoppas, dras in och åtalas – i lagens namn. Att under-visa på kurdiska eller skriva om den kurdiska minoritetens rätt till frihet och självbestämmande är direkt åtalbart och leder nästan alltid till fängelsestraff.

Om detta hade tryckts i en tidning i Istanbul hade tidningen beslagtogs och åtalats.

DOMSTOLENS BESLUT är en seger för kurdernas rätt till egen kultur och ett eget språk, för den del av det turkiska samhället som vill europeisera landet, och för en omvärld som tryckt på med protester och när-varo.

Åtalet mot Uzun, som sedan 1977 är bosatt i Sverige, blev en så stark symbolfråga för Turkiets relation till EU att den turkiska staten inte hade råd med en så tydlig rättsskan-dal. En fällande dom hade skjutit det hägrande medlemskapet långt in i framtiden.

När denna kris nu är avvärd måste EU fortsätta att ställa krav på Turkiets behandling av etniska minoriteter. Turkiet är en fruktans-värd förtryckarstat mot personer som opponerar sig mot den turkis-ka enhetstanken. Turkiet måste på alla sätt visa att man ansluter sig till EU:s grundläggande idé om en mångkulturell stat med garanterade rättighe-ter för minoriteter. Till dess slutar Europas gränser strax norr om Marmarasjön.

Stulen mark

• Det svenska EU-ordförandeskapet riktar hård kritik mot Israels bosättningspolitik på ockuperad mark och kräver att planerna på nya utbyggnader stoppas. "Alla bosättningar är olagliga och utgör det största hindret för fred", heter det i deklarationen. Utrikesminister Anna Lindh tillägger i en kommentar att bosättningarna "måste försvinna".

Det är ett befriande klarspråk, om än sen-kommet. Bosättningarna är en ständigt på-gående skandal. Så länge Israel fortsätter denna offensiv skorrar talet om fred falskt.

Råd till Lars

• Folkpartiledaren Lars Leijonborg är så impopulär att svens-karna till och med fö-redrar den ryske pre-sidenten Vladimir Pu-tin, visar en ny en-kät.

Alltså: Starta ett krig, sänk en ubåt och skaffa dig svart bälte i judo.

Byt ledning!

• Migrationsverket er-känner att man handla-de fel när verket lurade till sig en bosnier för att polisen skulle kunna gripa honom.

Men det räcker inte med en ursäkt. En skandal av denna ka-raktär är så omfattande att verkets ledning bor-de avgå.

FOLKPARTIETS HOPP står inte till Mauricio Rojas utan till Birgitta Ohlsson.

Foto: MAGNUS LAUPA

HENNE VILL JAG TRO PÅ

Det är action kring folk-partiet i dessa dagar. Härom veckan kom "Du ska bestämma!" – en vi-sion om personligt ansvar och egen makt över var-dagen.

I samma veva tröttnade Mauricio Rojas på moderata samlingspartiets lokala las-lagar och byråkratiska beford-ringsgångar, så han blev libe-ral.

Och i går kom Luf-ordfö-randen Birgitta Ohlsson med sin jämställdhetsrap-port Feminism utan socia-lism.

I folkpartiet ska Rojas ingå i en så kallad förnyelsegrupp. Nya former för politiken ska sökas och prövas i dessa tider då medlemstalen i partierna dalar och människor är mer engagerade i enfrågorörelser.

I skepnad av organisatorisk innovatör har Rojas utan tvekan kommit till rätt parti. Fp är litet och jämförelsevis lösligt organiserat. Dessutom riskerar det att ramla ur riks-dagen. Man har inget att förlö-ra.

ROJAS BRINNER tveklöst av en önskan att bryta upp de poli-tiska hierarkierna, överbry-ga klyftorna mellan politiker och medborgare och av en am-bition att snarare knäda in det mångkulturella Sverige i den politiska väven, än pryda den med enstaka, etniska alibin. Hans chilenska ursprung tor-de också vara en fördel i så måtto att han betraktar de svenska strukturerna med minst sagt osentimental blick.

Rojas är bland annat känd för idén att invandrare inte ska få socialbidrag utan i stäl-let tillfälligt ekonomiskt bi-stånd (TEB) i högst tre måna-der per år och sammanlagt högst nio månader under en femårsperiod. Accepterar man inte de jobb kommunen erbjude, har man förverkat sin rätt till en "skäligen levnadsstan-dard".

Han har sagt att han kän-ner sig hemma i fp-manif-estet "Du ska bestämma!" som alltså handlar om val-frihet. Det är en tunn liten skrift. Mycket tunn. Det mesta av humanistiska re-

ferenser och rättviseargu-ment är bortskalade.

Samhället framstår i stället som en skinande supermarket med hyllorna dignande av fri-skolor, avknoppade hemtjänst-assistenter och exotiska små-företag. Det finns till och med ett sprillans nytt, privat CSN med jättemånga telefonister som alltid, alltid är där.

Och alla som här inträder, har fickorna fulla med barncheckar, äldre-peng, vårdgaranti och kompe-tenskonto.

DET BLIR SÅ YTTLIGT. Exem-pelvis råder det ju brist på hemtjänstassistenter, av många och komplicerade skäl. De äldre kan välja tills de blir blå i ansiktet; kontinuitet i personalstaben kommer i alla fall att saknas. Men det är klart, man kan ju sätta in alla de där invandrarna som har slut på sitt TEB.

Fast vad händer om pensio-nären har valt Bara Svenska-lande Tack AB?

Får man det?

Valfrihet är för viktigt för att trivialiseras. Det måste problematiseras. Vilket görs förtjänstfullt i Lufs rapport Feminism utan socialism: Det finns ett informellt maktgap mellan människor som kallas kvinnor och människor som kallas män. Så länge det gapet finns är valfriheten en chimär.

Kvinnor gör 80 procent av hemarbetet. Kvinnor vå-gar inte gå ut på nätterna. 20 000 kvinnor anmäler män för misshandel varje år – och mörkertalet be-räknas vara 60 000. Inte så konstigt, i skenet av detta, att bara ett av fyra småföretag startas av kvinnor.

Man har liksom annat att tänka på.

I folkpartiets förnyelse-grupp har Mauricio Rojas att stängas med bland andra Luf:s ordförande Birgitta Ohlsson. Det är bra.

Ann-Charlotte Marteus

ann-charlotte.marteus@expressen.se

DISKUTERA DAGENS LEDARE: EXPRESSEN.SE

EXPRESSEN GT
INTERNET: expressen.se

Postadress: Expressen, 105 16 Stockholm.
Besöksadress: Gjörwellsgatan 30, Stockholm.
Telefon: 08-738 30 00.
Fax: 08-619 04 50.
Annonser: 08-738 25 00.

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Expressen/GT/Kvällsposten: Staffan Thorsell.
Stf ansvariga utgivare:
Jimmy Fredriksson, biträda redaktionschef, allmänna redaktionen GT. Stefan Sjöström, biträda redaktions-
chef, allmänna redaktionen Kvällsposten.
Redaktionschef Expressen/GT/Kvällsposten:
Lars Jansson.

Allt redaktionellt material i Expressen/GT/Kvällsposten lagras digitalt. Materialet lagras/ används också av Pressens Bild AB.
Visst material publiceras i digitala medier t ex på Internet. Den som sänder material till tidningen anses medge digital lagring och publicering.

Verkställande direktör AB Kvällstidningen
Expressen: Staffan Lundeberg.
Redaktionschefer, Expressen: Thomas Mattsson.
Lars Näslund, Anna-Clara Welander.
Featurechef: Carina Nunstedt.
Administrativ redaktör: Per-Anders Broberg.
Kulturchef: Maria Schottenius.
Politisk redaktör: PM Nilsson.

Chef för Internetredaktionen,
EXPRESSEN.SE: Bo Andersson.
E-post:
formamn.ettamam@expressen.se
eller redaktionen@expressen.se
AB Kvällstidningen Expressen Org nr 556025-4525
Tryckt på BOLD/DNEX Tryckeriet AB, Stockholm, BOLD/Exprint
AB, Jönköping, Västberget/Kurirans tryckeri AB, Umeå.

Gruppens
341070